

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 16C/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116203424
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1116203424.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v spore žalobcu: R. H., Q.. X.X.XXXX, U. Y. XX, R., právne zast.: Olga Šajdíková - advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 50 157 337, Kašmírska 24, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody,

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi sumu 8 200,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 60,78 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 17.2.2016 doručil súdu žalobu, ktorou si uplatnil nárok na náhradu škody v podobe trov konania vo výške 2 000,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000,- eur.

2. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Odbor kriminálnej polície PZ, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin lúpeže. Voči uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca podal v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá však bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava II zamietnutá ako nedôvodná. Následne bol žalobca uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Tp 1605/2012 zo dňa 15.1.2012 vzatý do väzby, väzba začala plynúť dňa 11.1.2012 o 19.35 hod. Aj proti uvedenému uzneseniu žalobca podal sťažnosť, Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. Tp 16/2012 zo dňa 13.2.2012 sťažnosť zamietol. Podľa žaloby bol žalobca nakoniec rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 zo dňa 26.2.2013 oslobodený spod obžaloby a prepustený z väzby, pričom voči uvedenému rozsudku prokurátor nepodal odvolanie. Žalobca ďalej uviedol, že predmetné uznesenie o vznesení obvinenia bolo bez akéhokoľvek vyhodnotenia zadovážených dôkazov a uvedenia skutočností, ktoré viedli vyšetrovateľa k záveru o dôvodnosti vznesenia obvinenia. Bol toho názoru, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo od počiatku nepreskúmateľné a nezákonné. Uviedol tiež, že bol pozbavený osobnej slobody viac ako 1 rok, konkrétne 410 dní, pričom jeho väzobné stíhanie trvalo takmer rovnako dlho ako trestné stíhanie. Zo žaloby vyplýva, že si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody titulom trov obhajoby, náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu rozhodnutí o väzbe a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu.

2.1 Nárok na náhradu škody titulom trov obhajoby vo výške 2 000,- eur si uplatnil z dôvodu nezákonného rozhodnutia, za ktoré považoval uznesenie o vznesení obvinenia Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012, keďže bol oslobodený spod obžaloby.

2.2 Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu rozhodnutí o väzbe odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. a čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom za rozhodnutie o väzbe považoval uznesenie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Tp 1605/2012 zo dňa 15.1.2012, ktorým bol vzatý do väzby, ako aj následné rozhodnutia, ktorými boli zamietnuté jeho sťažnosti voči uzneseniu o vzatí do väzby, predĺžení väzby a žiadosti o prepustenie z väzby.

2.3 Nakoniec si žalobca uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., keď za nesprávny úradný postup považoval zamietnutie jeho sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia, o vzatí do väzby, opakované návrhy na predĺženie trvania väzby a podanie obžaloby. Vznik nemajetkovej ujmy celkovo odôvodnil existenciami následkov spôsobených väzbou a trestným stíhaním, a to hrubé narušenie jeho vzťahov so susedmi a známymi, poškodenie dobrého mena, vážnosti, dôstojnosti a cti, nepriaznivá finančná situácia, neustály psychický tlak, obava o budúcnosť a ďalší život, absolútne spoločenské odsúdenie napriek oslobodzujúcemu rozsudku, ukončenie partnerského vzťahu, zhoršenie zdravotného stavu, psychické problémy vo väzbe, cukrovka. Žalobca mal za to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, nezákonnou väzbou a nesprávnym úradným postupom, preto si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v sume 40 000,- eur.

3. Žalovaný dňa 07.04.2016 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť pre nesplnenie podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., keď mal za to, že žalobca nepreukázal vydanie nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní, ani nezákonnosť a nedôvodnosť väzby, vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi namietanými rozhodnutiami a prípadnou utrpenou ujmu. Žalovaný nemal za preukázané, že by žalobca bol podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a zároveň sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia, keďže oslobodzujúci rozsudok v predmetnej veci nezakladá jednoznačný záver o tom, že v čase vznesenia obvinenia neboli splnené podmienky pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu závažného podozrenia zo spáchania trestného činu. Ďalej uviedol, že žalobcom namietaný nesprávny úradný postup prokuratúry spočívajúci v zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a v podaní obžaloby na súd nie je možné posúdiť ako prípadný nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal právo na náhradu škody. Ide totiž o výsledok rozhodovacej činnosti prokuratúry, ktorý nemožno posudzovať ako úradný postup tohto orgánu. K rozhodnutiu o väzbe žalovaný uviedol, že je potrebné skúmať, či si žalobca nezavinil väzbu sám, pričom zavinenie obvineného na vzatí do väzby nemožno stotožňovať so zavinením začatia trestného stíhania alebo vznesenia obvinenia, pretože skutočnosti odôvodňujúce vzatie do väzby sú skutkovo odlišné. Tvrdil, že pre posúdenie miery zavinenia obvineného na uvalení väzby je rozhodujúci zistený skutkový stav a konanie obvineného v čase pred rozhodnutím o väzbe. Vo vzťahu k žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu súdov spočívajúcom v zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby a žiadosti o prepustenie z väzby žalovaný opätovne uviedol, že rovnako nejde o nesprávny úradný postup, ktorý by bol spôsobilý založiť právo na náhradu škody, a to z rovnakých dôvodov, ako tomu bolo pri zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Nakoniec, pokiaľ ide o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, žalovaný mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania vzniku škody a rozsahu náhrady, a predovšetkým príčinnej súvislosti. Tvrdil, že žalobca nepreukázal vznik škody na jeho majetku v podobe zaplatených trov právneho zastúpenia, teda skutočnosť, že tieto trovy skutočne uhradil. Taktiež podľa žalovaného žalobca ani neuviedol, za aké úkony právnej služby vykonané obhajcom v trestnom konaní mali byť zaplatené trovy práve vo výške 2 000,- eur. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, podľa žalovaného nebolo preukázané, v čom mal spočívať zásah do ľudských práv a základných slobôd žalobcu, tvrdenia žalobcu považoval za ničím nepreukázané, všeobecného charakteru. Poukázal na to, že žalobca odôvodnil spôsobenú nemajetkovú ujmu aj rozpadom perspektívneho vzťahu s priateľkou, z listinných dôkazov však podľa žalovaného vyplýva, že žalobca žil sám a s priateľkou sa rozišiel ešte v roku 2011, pričom obvinenie mu bolo vznesené až dňa 12.01.2012. Uviedol, že pokiaľ žalobca odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy aj zhoršením jeho zdravotného stavu v dôsledku vykonanej

väzby, uvedené nie je možné zohľadniť pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, pretože náhrada škody na zdraví je osobitným druhom náhrady škody podliehajúci osobitnému režimu podľa Občianskeho zákonníka.

4. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie (na deň 12.10.2017 a deň 18.9.2020), na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu, poverený zástupca žalovaného a žalobca (dňa 18.9.2020).

4.1 Právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe, mal za to, že boli splnené všetky predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu podľa ustanovenia § 8 a § 9 v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., keďže žalobca bol oslobodený spod obžaloby. Tvrdil, že si žalobca nezavinil väzbu, preto tu vzhľadom na nesprávny úradný postup vykonaný voči žalobcovi. Tiež uviedol, že sa v dôsledku väzby zhoršil zdravotný stav žalobcu, objavili sa u neho psychické problémy a O., ktoré dovtedy nemal. Za účelom preukázania existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom psychickej poruchy a väzbou žiadal nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria a diabetológia, zároveň však (na pojednávaní dňa 12.10.2017) uviedol, že súdu predloží súkromný znalecký posudok. Navrhol tiež výsluch žalobcu. Právny zástupca žalobcu dňa 18.9.2020 navrhol vykonať dokazovanie aj zabezpečením záznamu o návštevách z väzby ohľadom vtedajšej partnerky žalobcu. Na záver považoval za preukázané, že uznesenie o vznesení obvinenia a rozhodnutie o väzbe predstavujú nezákonné rozhodnutia. Rovnako došlo k obmedzeniu osobnej slobody žalobcu v dôsledku väzby trvajúcej 410 dní, počas ktorej došlo k zásadnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu a jeho sociálneho statusu. Mal tak za to, že nárok bol preukázaný, a to aj čo do uplatneného nároku na náhradu škody, ktorá má vyplývať z listinných dôkazov.

4.2 Poverený zástupca žalovaného rovnako zotrval na písomnom vyjadrení žalovaného k žalobe. Zároveň však dodal, že prípadné znalecké dokazovanie by bolo neúčelné, keď mal za to, že z prepúšťacích správ vyplýva, že žalobcom uvádzané diagnózy mu boli diagnostikované pri vstupnej prehliadke pri prijatí do nemocnice pre obvinených a odsúdených, ktorá prebehla pár dní po tom, ako bol žalobca vzatý do väzby. Poverený zástupca žalovaného na záver uviedol, že je splnený predpoklad na použitie § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., t.j. žalobca si zavinil väzbu sám, keďže podľa uznesenia o vzatí žalobcu do väzby sa žalobca v minulosti viackrát dopúšťal majetkových trestných činov a v spojení so zadováženými dôkazmi bola daná dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti. Opätovne uviedol, že náhrada škody titulom trov obhajoby nebola zo strany žalobcu preukázaná, keďže žalobca nepredložil ani vyúčtovanie trov obhajoby, ani doklad o prípadnej úhrade týchto trov. Ohľadom tvrdenej nemajetkovej ujmy poukázal na to, že žalobca už bol trestne stíhaný, preto považoval za podozrivé, že práve väzba v predmetnej veci zasiahla do jeho povesti.

5. Súd po vykonaní dokazovania výsluchom žalobcu, oboznámením listinných dôkazov, pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 a trestného spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 a ostatného obsahu súdneho spisu ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci.

5.1 Z výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 18.09.2020 súd zistil, že žalobca mal zlé spomienky na predmetné trestné stíhanie. Aj v minulosti bol trestne stíhaný za menšie delikty, za ktoré však dostal len podmienku. Žalobca tvrdil, že predtým mal krásny život, 9 rokov mal priateľku, s ktorou plánovali spoločný život. Zo dňa na deň sa mu však zrútil celý život, vo väzbe ochorel, behom týždňa sa mu objavila O. a neskôr mal aj psychické problémy, zažíval stres, depresiu, nevedel nič jesť. Podľa neho mu nasadili tabletky, ktoré u neho možno vyvolali taký stav, pre ktorý musel byť liečený na psychiatrii. Mal kŕče, nevedel spať. Pred trestným stíhaním chodil behávať, držal si váhu, aby ju mal čo najnižšiu, mal taký životný štýl. Vo väzbe to však bolo iné. Uviedol, že toho času už nie je liečený v psychiatrickej ambulancii, keďže sa vyhýba tabletkám, ktoré mu predpisujú, lebo mu nerobia dobre. Zvykne mať dni, kedy sa nevie sústrediť, cíti depresiu, myslí si, že ho niekto prenasleduje. Naposledy bol na kontrole minulý rok. Čo sa týka jeho partnerského vzťahu, tvrdil, že sa s ním priateľka rozišla v čase, kedy bol vo väzbe, spočiatku ho chodila navštevovať, neskôr s ním prerušila kontakty. Naschvál uviedol v nemocnici pre obvinených a odsúdených, že sa s priateľkou rozišli ešte v roku 2011, pretože ju chcel ochrániť. Ďalej tvrdil, že po tomto trestnom stíhaní má problém nájsť si zamestnanie, do úvahy prichádza jedine brigáda, pretože po predložení registra trestov ho do zamestnania nepríjmu. Nevedel však, že sa vo výpise z registra trestov nenachádza obdobie väzby, ale len právoplatné odsúdenie za trestný čin. Pred trestným stíhaním pracoval ako brigádnik vo Švajčiarsku. Väzba mala vplyv aj na jeho spoločenský život, keďže sa naňho doteraz pozerajú ako na trestanca.

5.2 Z uznesenia o vznesení obvinenia Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Odbor kriminálnej polície PZ, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012 súd zistil, že žalobca bol stíhaný ako obvinený za obzvlášť závažný zločin lúpeže.

5.3 Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 z 26.02.2013 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.03.2013. Podaním zo dňa 27.02.2013 sa prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II vzdal práva podať odvolanie proti tomuto rozsudku.

5.4 Podľa potvrdenia Ústavu na výkon väzby Bratislava zo dňa 26.02.2013 bol žalobca vo výkone väzby od 11.01.2012 do 26.02.2013, kedy bol prepustený.

5.5 Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 20.05.2015 žalobca žiadal Generálnu prokuratúru SR, Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo vnútra SR o náhradu škody vo výške 2 000,- eur titulom trov obhajoby v konaní, ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 z 26.02.2013, a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 40 000,- eur za obmedzenie osobnej slobody v rozsahu 410 dní.

5.6 Z lekárskeho správy vyplýva, že žalobca bol dňa 19.1.2012 prijatý na interné oddelenie Nemocnice pre obvinených a odsúdených ÚVTOS Trenčín s vyššími hodnotami glykémii. Bol mu diagnostikovaný D. J., pričom žalobca mal odmietavý postoj k inzulínu. Z uvedenej správy tiež vyplýva, že stará matka žalobcu mala O.. Žalobca mal asi od roku 2009 snahu schudnúť, preto športoval, racionálne sa stravoval, od roku 2011 mal výraznejší pokles hmotnosti. Žalobca deklaroval, že bol slobodný, bezdetný, žil sám a s priateľkou sa rozišli v roku 2011. Podľa správy z Nemocnice pre obvinených a odsúdených ÚVTOS Trenčín - oddelenie neurológie a iných špecializovaných odborov z 15.05.2012 bola u žalobcu diagnostikovaná X. R. P.D. ako následok intoxikácie (?), O. Y. Q. P., ako G. D. J. - s poznámkou - opakované porušovanie diétného režimu zo strany pacienta. Z prepúšťacej správy z Nemocnice pre obvinených a odsúdených ÚVTOS Trenčín - psychiatrické oddelenie zo dňa 10.7.2012 bolo zrejmé, že žalobca bol dňa 05.06.2012 prijatý na psychiatrické liečenie pre R. Y., K. S. - Z., s výslednou D. R. R. Y.. Z prepúšťacej správy z Nemocnice pre obvinených a odsúdených ÚVTOS Trenčín - psychiatrické oddelenie zo dňa 6.11.2012 súd zistil, že žalobca bol druhýkrát hospitalizovaný z dôvodu skúmania jeho duševného stavu pozorovaním. Z lekárskej správy psychiatra J.. J. X. zo dňa 04.04.2013 vyplýva, že u žalobcu bol diagnostikovaný R. R. Y. a boli mu predpísané lieky.

5.7 Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 súd zistil, že sa týka trestnej veci obžalovaného - žalobcu pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a písm. c/ (s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Uznesením o vznesení obvinenia Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Odbor kriminálnej polície PZ, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012 bol žalobca stíhaný ako obvinený za obzvlášť závažný zločin lúpeže, pretože na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v čase od 16.56 hod. do 17.02 hod. dňa 11.01.2012 v Bratislave na Ružinovskej ulici č. 5 lúpežne prepadol pobočku ČSOB banky. Uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1Pv/21/2012-10 zo dňa 13.01.2012 bola sťažnosť žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia zamietnutá ako nedôvodná. Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby vyplýva, že žalobca bol dňa 11.01.2012 o 19.35 hod. zadržaný. Zo zápisnice o výsluchu zadržaného - podozrivého zo dňa 12.01.2012 vyplýva, že žalobca bol nezamestnaný. Žalobca si dňa 12.01.2012 zvolil za obhajcu advokátku JUDr. Katarínu Chalkovú. Okresný súd Bratislava II dňa 13.01.2012 ustanovil v trestnej veci proti obvinenému uvedenú obhajkyňu, pretože boli dané dôvody povinnej obhajoby. Uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Tp 1605/2012 zo dňa 15.01.2012 bol žalobca vzatý do väzby, následne bola sťažnosť žalobcu voči uvedenému uzneseniu zamietnutá uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tpo/16/2012 z 13.02.2012. Väzba žalobcu bola opakovane predlžovaná, trvala od 11.01.2012 do 26.02.2013, t.j. 410 dní. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že u žalobcu bolo podozrenie na pokračovanie v trestnej činnosti, pretože už bol v minulosti viackrát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť, bol nezamestnaný a nemal žiadny legálny príjem, mal trvalý pobyt, v mieste bydliska sa však nezdržiaval, doma sa zdržiaval len sporadicky. Dňa 01.08.2012 Okresný súd Bratislava II opatrením sp. zn. Tp/781/2012 zrušil ustanovenie obhajkyne JUDr. Kataríny Chalkovej, keďže si obvinený dňa 18.06.2012 zvolil za obhajcu Mgr. Romana Balca. Okresná prokuratúra Bratislava II dňa 11.12.2012 podala v predmetnej veci obžalobu. Okresný súd Bratislava II dňa 26.02.2013 vydal príkaz

na prepustenie žalobcu z väzby, keďže žalobca bol oslobodený spod obžaloby. Okresný súd Bratislava II uznesením č. k. 4T/152/2012-392 zo dňa 26.08.2014 priznal advokátke JUDr. Kataríne Chalkovej odmenu vo výške 966,40 eur za povinnú obhajobu žalobcu.

6. Podľa § 1 písm. a) a c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.10.2010 (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z. z."), tento zákon upravuje a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak

- a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie,
- b) bol oslobodený spod obžaloby alebo
- c) vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2011 do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 219 ods. 2 CSP rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužijú.

7. V prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu, ale len za súčasného splnenia troch podmienok - nezákonné rozhodnutie orgánu štátu alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že voči žalobcovi bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Odbor kriminálnej polície PZ, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012 vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin lúpeže. Hoci žalobca podal proti uzneseniu sťažnosť, tá bola zamietnutá ako nedôvodná. Uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Tp 1605/2012 zo dňa 15.1.2012 bol žalobca vzatý do väzby, väzba začala plynúť dňa 11.1.2012 o 19.35 hod. a bola viackrát predĺžovaná. Aj proti uvedenému uzneseniu žalobca podal sťažnosť, Krajský súd v Bratislave však uznesením sp. zn. Tp 16/2012 zo dňa 13.2.2012 sťažnosť zamietol. Žalobca bol nakoniec rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 zo dňa 26.2.2013 oslobodený spod obžaloby a zároveň opatrením súdu prepustený z väzby, pričom voči uvedenému rozsudku prokurátor už nepodal odvolanie, rozsudok preto dňa 06.03.2013 nadobudol právoplatnosť. Žalobca bol vo väzbe 410 dní, od 11.01.2012 do 26.02.2013. Voči štátu si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 2 000,- eur titulom trov obhajoby a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000,- eur titulom rozhodnutia o väzbe a nesprávneho úradného postupu v dôsledku opakovane zamietnutých sťažností a žiadostí.

9. Ohľadom prvej podmienky, ktorá musí byť splnená v prípade vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie nezákonného rozhodnutia, súd uvádza nasledovné. V prejednávanej veci bolo zistené, že sa voči žalobcovi viedlo trestné stíhanie na základe uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Odbor kriminálnej polície PZ, 1. oddelenie všeobecnej kriminality, ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin lúpeže. Žalobca bol nakoniec rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/152/2012 zo dňa 26.2.2013 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal žalobca. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu. Nárok škody sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že k trestnému činu nedošlo, má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (nález Ústavného súdu SR I. ÚS 320/2016-49 z 7.7.2016). Štát nesie objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa za situácie, ak aj k vzneseniu obvinenia došlo v zmysle zákona pri uplatnení výkonu práv a povinností orgánu činného v trestnom konaní, nemôže zbaviť zodpovednosti za postup orgánov činných v trestnom konaní, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takom prípade nie je potom rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale je rozhodujúce, či sa ich podozrenie potvrdilo. V prípade, ak sa uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, ktoré bolo zastavené alebo došlo k oslobodeniu spod obžaloby, sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (nález Ústavného súdu SR I. ÚS 395/2016-26 z 14.9.2016). Vzhľadom na uvedené mal súd jednoznačne za to, že jedna z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, tu bola daná, pretože uznesenie ČVS: ORP-64/1-OVK-B2-2012 zo dňa 12.1.2012 o vznesení obvinenia voči žalobcovi treba považovať za nezákonné rozhodnutie, keďže žalobca bol spod obžaloby právoplatne oslobodený. V zmysle vyššie uvedených nálezov Ústavného súdu SR je totiž dôležitý výsledok trestného konania, t.j. v tomto prípade oslobodzujúci rozsudok, a nie priebeh trestného konania. Súd tiež poznamenáva, že hoci žalovaný namietol, že žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal sťažnosť, súd mal z pripojeného vyšetrovacieho spisu preukázaný opak, a to skutočnosť, že žalobca podal voči uvedenému uzneseniu sťažnosť, ktorá bola prokurátorom zamietnutá ako nedôvodná.

10. Keďže si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia, pričom súd zistil, že podmienka existencie nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu oslobodenia žalobcu spod obžaloby, je daná, zaoberal sa ďalšou podmienkou, a to existenciou škody (v podobe trov obhajoby) uplatnenej vo výške 2 000,- eur. Základným predpokladom uplatnenia majetkovej satisfakcie je existencia škody a skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu a majetková či nemajetková ujma už vznikla. V danom konaní sa však súd stotožnil s procesnou obranou žalovaného, keďže žalobca neuniesol ani bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno. Podľa žaloby si žalobca uplatnil náhradu škody v podobe vzniknutých trov obhajoby v trestnom konaní v sume 2 000,- eur. K žalobe však nepredložil a ani v priebehu konania nedoložil žiadny listinný dôkaz, či špecifikáciu uplatnenej sumy, hoci žalovaný už v rámci vyjadrenia k žalobe sporoval tento nárok a poukázal na to, že tvrdenie

o vzniku škody zostalo nepodporené relevantným dôkazom. Vzhľadom na uvedené, keď si žalobca uplatnil náhradu škody z dôvodu vzniknutých trov obhajoby, avšak nebolo zrejmé, z akých úkonov právnej služby mala táto suma pozostávať, nebolo možné ani len preskúmať dôvodnosť tvrdenej škody, či účelnosť prípadných nákladov na obhajovanie žalobcu v trestnom konaní. Súd taktiež poukazuje na to, že v prípade uplatneného nároku na náhradu škody sa vyžaduje aj preukázanie, že u žalobcu naozaj došlo k zníženiu jeho majetku úhradou trov obhajoby právnomu zástupcovi, nestačí len tvrdenie. Keďže žalobca v priebehu konania nešpecifikoval, z čoho pozostáva suma vo výške 2 000,- eur uplatnená titulom trov právneho zastúpenia a súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov, súd v predmetnej časti žalobu zamietol. Z tohto dôvodu potom ďalej neskúmal existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, keď v danom prípade absentovala existencia škody.

11. Žalobca si okrem náhrady škody uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o väzbe. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom aj za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci rozhodnutím o väzbe, pokiaľ bol ten, kto bol vzatý do väzby, oslobodený spod obžaloby a pokiaľ tu nie sú dané okolnosti vylučujúce priznanie nároku na náhradu škody. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu z rozhodnutia o väzbe nie je zrušenie rozhodnutia o väzbe pre jeho nezákonnosť, ale taktiež výsledok trestného stíhania, záver ktorého nie je taký, že obvinená osoba sa dopustila skutku, ktorý sa jej kládol za vinu. V danom prípade bol žalobca oslobodený spod obžaloby, teda tento výsledok trestného konania je možné považovať za výsledok, z ktorého vyplýva aj nezákonnosť rozhodnutia, ktorým bol žalobca vzatý do väzby. V priebehu konania bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca bol vo väzbe 410 dní a nakoniec bol spod obžaloby oslobodený. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania poukazyval na to, že si žalobca mal zaviniť väzbu sám, súd uvedenú argumentáciu nepovažoval za relevantnú. Súd poukazuje na to, že dôvody opodstatňujúce začatie trestného stíhania nie je možné zamieňať s dôvodmi opodstatňujúcimi väzbu, medzi väzbu a trestným stíhaním nie je kauzálna príčinnosť, nie každá trestne stíhaná osoba musí byť väznená. Súd mal za to, že v danom prípade bolo možné vychádzať aj z tzv. negatívnej dôkaznej teórie, ktorú treba rešpektovať pri posudzovaní dôkazného bremena na strane tej ktorej strany sporu. Ide o pravidlo, že neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje. Od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Ak žalobca tvrdil, že sa nepodieľal na trestnej činnosti, väzbu si nezavinil sám, leží dôkazné bremeno o skutočnosti, že si žalobca zavinil väzbu sám, na žalovanom. Žalovaný v priebehu konania navrhol vykonať dokazovanie oboznámením rozhodnutí súdov o vzatí žalobcu do väzby a odpisom z registra trestov žalobcu. Hoci z uvedených rozhodnutí - uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Tp 1605/2012 zo dňa 15.01.2012 o vzatí žalobcu do väzby a uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tpo/16/2012 z 13.02.2012 o zamietnutí sťažnosti žalobcu vyplýva, že u žalobcu bolo podozrenie na pokračovanie v trestnej činnosti, pretože už bol v minulosti viackrát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť, bol nezamestnaný a nemal žiadny legálny príjem, mal trvalý pobyt, v mieste bydliska sa však nezdržoval, doma sa zdržiaval len sporadicky, súd však z týchto dôvodov nevzhladol zavinenie žalobcu na vzatí do väzby. Súd tak nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že si žalobca väzbu zavinil sám, keď žalobca v trestnom konaní poprel spáchanie skutku, ktorý mu bol kladený za vinu a skutočnosť, že sa bol v minulosti trestne stíhaný, nepreukazovalo jeho vinu.

12. Čo sa týka existencie nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o väzbe, žalobca uviedol, že výkonom väzby došlo k hrubému narušeniu jeho vzťahov so susedmi a známymi, k poškodeniu dobrého mena, vážnosti, dôstojnosti a cti, k nepriaznivej finančnej situácii, k neustálemu psychickému tlaku, mal obavu o svoju budúcnosť a ďalší život, pociťoval absolútne spoločenské odsúdenie napriek oslobodzujúcemu rozsudku, došlo k ukončeniu jeho partnerského vzťahu, k zhoršeniu zdravotného stavu, k vzniku psychických problémov a k cukrovke. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca bol vo väzbe 410 dní, pričom proti uzneseniu o vzatí do väzby podal opravný prostriedok. Vo väzbe bol od začiatku trestného stíhania až do vyhlásenia oslobodzujúceho rozsudku dňa 26.02.2013. Podľa názoru súdu väzobné trestné stíhanie predstavuje zásah do základných práv jedinca, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch patrí poškodenému za splnenia toho predpokladu, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktorú nemožno uspokojiť inak. Kritériá, podľa ktorých sa stanovuje výška nemajetkovej ujmy, určuje zákon č. 514/2003 Z. z. len príkladmo (§ 17 ods. 3). Pri odškodňovaní ujmy vzniknutej väzbu súd

vychádzal z toho, že väzba má za následok zásah do ústavou garantovaného práva osobnej slobody, slobody pohybu a pobytu, práva na súkromie. V zmysle článku 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má každý právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie. Podmienkou práva na odškodnenie je porušenie niektorého ustanovenia článku 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo že pozbavenie osobnej slobody je v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením článku 5. Podľa Judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa pod škodu v zmysle článku 5 ods. 5 Dohovoru rozumie ako škoda materiálna, tak nemateriálna. Súd v predmetnej veci z listinných dôkazov (bod 5.6 a 5.7 rozsudku) a z výpovede žalobcu zistil, že žalobca pred vzatím do väzby žil sám, bol slobodný, bezdetný a nezamestnaný. Podľa názoru súdu u žalobcu v dôsledku väzby došlo k násilnému pretrhnutiu vzťahov s okolím, bol obmedzený jeho styk s vonkajším prostredím, čo malo vplyv na jeho psychiku a celkový zdravotný stav. Pokiaľ však ide o D. J., ktorý žalobcovi diagnostikovali krátko po vzatí do väzby, súd nemal za preukázanú príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a vznikom nemajetkovej ujmy, keď O. bola diagnostikovaná u žalobcu (zrejme prvýkrát) až v nemocnici pre obvinených a odsúdených, pričom z lekárskeho správ vyplýva, že aj stará matka žalobcu trpela na O.. Okrem toho súd poznamenáva, že napríklad aj z lekárskej správy zo dňa 14.02.2012 (č. l. 28 spisu) alebo zo dňa 10.07.2012 (č. l. 25 spisu) vyplýva, že žalobca mal odmietavý postoj k liečbe O. G. W.. Z. Pokiaľ ide o diagnózu tzv. R. R. Y., podľa ktorej mala mať väzba nepriaznivý vplyv na psychické zdravie žalobcu, súd mal za to, že väzba nepochybne predstavuje obrovský zásah na zdravotný stav a psychiku jedinca, s ktorou je ťažko sa vysporiadať. Z predložených lekárskeho správ vyplýva, že u žalobcu bola stanovená uvedená diagnóza, taktiež z výpovede žalobcu súd zistil, že až do roku 2019 navštevoval psychiatrickú ambulanciu, ktorej sa toho času vyhýba, pretože odmieta lieky. Podľa názoru súdu však rovnako ako pri O., ani pri danej chorobe nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody, resp. nemajetkovej ujmy a rozhodnutím o vzatí do väzby, keďže bez relevantných dôkazov nebolo možné ustáliť, že väzba bola jedinou a bezprostrednou príčinou vzniku týchto ochorení u žalobcu. Pokiaľ žalobca navrhol nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria a diabetológia, súd dokazovanie nevykonal, pretože sa žalobca (právny zástupca) na pojednávaní dňa 12.10.2017 zaviazal na predloženie súkromného znaleckého posudku, ktorý však bez uvedenia dôvodu súdu nepredložil ani do vyhlásenia dokazovania za skončené. Súd ďalej taktiež nemal za preukázané, že dôvodom rozpadu vzťahu žalobcu s jeho priateľkou bolo práve jeho vzatie do väzby, keď evidentne z lekárskeho správ vyplýva, že k ukončeniu vzťahu došlo už v roku 2011. Hoci žalobca na pojednávaní dňa 18.9.2020 žiadal vykonať dokazovanie vyžiadanim záznamu o návštevách z ústavu na výkon väzby na preukázanie, že ho priateľka opustila až počas trvania väzby, súd takéto dokazovanie nevykonal, a to s poukazom na zásadu hospodárnosti konania, ako i sudcovskú koncentráciu konania, o ktorej bol žalobca poučený na pojednávaní dňa 12.10.2017, keď mal za to, že žalobcovi nič nebránilo predložiť takýto dôkaz súdu či už k samotnej žalobe, alebo kedykoľvek v priebehu konania do uplatnenia zásady sudcovskej koncentrácie konania. Taktiež súd nemal za preukázané, že by dôvodom následnej nezamestnanosti žalobcu bolo práve jeho vzatie do väzby, keďže už pred trestným stíhaním bol nezamestnaný a pracoval na príležitostných brigádach. Z výpovede žalobcu súd nedospel ani k záveru o pravdivosti jeho tvrdenia o narušení jeho vzťahov s príbuznými a susedmi. Pri zohľadnení vyššie uvedených skutočností a za situácie, že väzba nepochybne predstavuje vážny zásah do života každého jedinca, do osobnej integrity, najmä ak trvá 410 dní, ako tomu bolo u žalobcu, súd rozhodol aj vzhľadom na judikatúru v obdobných prípadoch (napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/57/2016 z 26.03.2019, nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 754/2016, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/26/2018 z 04.07.2019) tak, že žalobcovi priznal za jeden deň väzby sumu 20,- eur, t.j. za 410 dní predstavuje náhrada nemajetkovej ujmy sumu 8 200,- eur. Výšku nemajetkovej ujmy súd ustálil voľnou úvahou, avšak po posúdení jednotlivých kritérií podľa ustanovenia § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Súd tiež vychádzal zo skutočnosti, že väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa článku 17 Ústavy SR. Pri nej je potrebné dbať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, primárne využiť opatrenia, ktoré najlepšie vedú k dosiahnutiu účelu trestného konania, ale nebudú neprimerane zasahovať do základných práv a slobôd osoby, voči ktorej sa uplatňujú. Pretože žalobca bol vo väzbe 410 dní a trestné konanie skončilo vynesením oslobodzujúceho rozsudku, keďže nebolo dokázané, že skutok spáchal žalobca, potom žalobcovi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Podľa názoru súdu žalobca nezavinil väzbu svojím konaním a neprichádza do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., kedy nevznikne právo na náhradu škody za väzbu. Priznanú sumu náhrady nemajetkovej ujmy súd považoval za primeranú v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o väzbe. Vo zvyšnej časti súd žalobu o zaplatenie

náhrady nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o väzbe zamietol, keď mal za to, že nad takto priznanú sumu žalobca nepreukázal negatívne následky väzby takej intenzity, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady v uplatnenej výške.

13. Nakoniec, pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu, súd žalobu v tejto časti nepovažoval za dôvodnú. Za nesprávny úradný postup žalobca považoval zamietnutie jeho sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia, o vzatí do väzby, zamietnutie opakovaných návrhov na predĺženie trvania väzby a napokon podanie obžaloby. Podľa súdnej praxe sa za nesprávny úradný postup považuje postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou priamo nesúvisí, nevyústi do nej a neprejaví sa v obsahu konkrétneho rozhodnutia. Pre túto formu zodpovednosti je určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neprejaví; alebo ide o inú nečinnosť orgánu štátu či iné vady v spôsobe vedenia konania. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že žalobcom namietané zamietnutie jeho sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia, o vzatí do väzby, zamietnutie opakovaných návrhov na predĺženie trvania väzby a napokon podanie obžaloby, nespĺňajú charakter nesprávneho úradného postupu, pretože jednak ide o rozhodnutia vydané v prípravnom konaní, jednak ide o procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní, na ktoré majú oprávnenie, resp. ktoré im zákon priamo ukladá ako povinnosť, či procesný postup. Podanie obžaloby nepredstavuje nesprávny úradný postup, ale právo a povinnosť vyplývajúcu pre prokurátora zo všeobecne záväzného právneho predpisu. Súd sa tak v tejto časti stotožnil s procesnou obranou žalovaného, že žalobcom uvádzaný nesprávny úradný postup nie je možné určiť za nesprávny úradný postup tak, ako to má na mysli ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Rozhodovacia činnosť samo osebe totiž nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Z uvedeného dôvodu potom žalobcovi nemohla vzniknúť ani nemajetková ujma.

14. Súd na záver poznamenáva, že pokiaľ by si aj žalobca bol uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu trestného stíhania, teda titulom nezákonného rozhodnutia a nie nesprávneho úradného postupu, ako uviedol v žalobe, súd by mu náhradu nemajetkovej ujmy nebol priznal, a to vzhľadom na skutočnosť, že samotná väzba trvala takmer rovnako dlho ako trestné konanie. Podľa názoru súdu potom väzba absorbovala aj prípadnú nemajetkovú ujmu vzniknutú v dôsledku trestného konania.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy len za rozhodnutie o väzbe a vo zvyšnej časti, t.j. v časti uplatneného nároku na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu žalobu zamietol.

16. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalobca bol v predmetnom konaní sčasti úspešný. Aj keď žaloba bola sčasti zamietnutá, predmetnom zamietnutia bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorého výška plnenia závisela len od úvahy súdu, preto súd aplikoval zásadu úspechu vo veci. Súd dospel k záveru, že hoci žalobca bol úspešný čo do priznanej sumy 8 200,- eur, neúspešný bol len čo do sumy 2 000,- eur uplatnenej titulom náhrady škody, keď súd žalobu v tejto časti zamietol. Úspech potom v tomto konaní možno priznať žalobcovi - zo žalovanej sumy vo výške 2 000,- eur titulom náhrady škody a vo výške 40 000,- eur titulom nemajetkovej ujmy súd priznal žalobcovi len sumu 8 200,- eur titulom nemajetkovej ujmy. Pretože výška plnenia v časti náhrady nemajetkovej ujmy závisela výlučne od úvahy súdu, súd za základ sporu (za žalovanú sumu) považoval sumu 10 200,- eur (8 200,- eur ako náhrada nemajetkovej ujmy a 2 000,- eur ako náhrada škody), z nej potom určil celkový úspech žalobcu v rozsahu 60,78% (zo žalovanej sumy vo výške 10 200,- eur súd priznal žalobcovi sumu 8 200,- eur, t.j. čiastočný úspech žalobcu je 80,39%, čiastočný úspech žalovaného 19,61%, celkový úspech žalobcu je 60,78%). Vzhľadom na uvedené súd za procesne úspešného (v rozsahu 60,78%) považoval žalobcu (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/141/2018), a preto rozhodol tak, ako je uvedené v poslednej výrokovej vete tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania potom rozhodne

súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, pričom pri určení výšky náhrady trov konania bude vychádzať z prisúdenej istiny.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.